

Катерина БІЛОВА

Здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності «Економіка підприємства»

Науковий керівник: **Славіна Н.А.**,
канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
м. Кам'янець-Подільський

СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ

Ситуаційний підхід до управління - це підхід до управління, який зосереджений на конкретних ситуаціях та потребах підприємства, замість застосування універсальних стратегій та методів управління. Основною ідеєю цього підходу є те, що ефективне управління залежить від того, як успішно менеджер може адаптувати свої методи до конкретної ситуації [1, с. 420].

Методологія ситуаційного підходу:

1. Керівник повинен бути знайомий з засобами професійного управління, розуміти процес управління, індивідуальної і групової поведінки, системного аналізу, методів планування і контролю і т. ін.
2. Кожна концепція і методика управління має сильні і слабкі сторони. Керівник повинен передбачити можливі наслідки, як позитивні, так і негативні.
3. Керівник повинен правильно інтерпретувати ситуацію. Необхідно визначити, які фактори є найбільш важливими, який ефект може бути завдяки їм.
4. Керівник повинен вміти прив'язувати конкретні прийоми до певного середовища діяльності, які викликали б найменший негативний ефект, давали б найменше недоліків, забезпечили раціональний шлях при цих обставинах.

Необхідно постійно здійснювати нові підходи до управління виробництвом перш за все, розвитком факторів виробництва. Радикальні структурні зміни у виробництві з широким застосуванням матеріало-, енерго-, і працезберігаючих методів. Ситуаційний підхід ґрунтується на тому принципі, що ефективність різних методів управління залежить від конкретної організації,

ситуації. Головним поняттям в ситуаційній теорії – управлінська ситуація, вона визначається як певна сукупність обставин, в конкретний період часу і як впливають на функціонування організації. Найефективніший метод управління – той, який найбільшою мірою відповідає конкретній ситуації. Даний підхід має на меті розробку і застосування на практиці інструментів аналізу ситуації, що склалася для прийняття на підставі його управлінського рішення [1, с.213].

Найважливіше завдання менеджера – здатність грамотного інтерпретування ситуації на основі аналізу змінних факторів: розміру організації, динаміки, невизначеності та складності зовнішнього середовища, особливостей виробничого процесу. Ф. Фидлером була розроблена ситуаційна модель лідерства, згідно з якою і змінюється орієнтація лідерського стилю. За результатами оцінки різних ситуаційних чинників (ступінь влади, характер виробничих завдань, взаємини між керівником і підлеглими) визначаються сприятливі або несприятливі ситуації для менеджера, при яких є ефективною орієнтація на задачу, і помірні ситуації, при яких слід зосередитися на взаємині.

Ситуаційна теорія в процесі управління виділяє 4 основних макроетапа: формування у керівника управлінської компетентності: оволодіння засобами і методами управління, на практиці довели свою ефективність; визначення можливих наслідків (позитивних або негативних) від використання тих чи інших концепцій і методів по відношенню до ситуації, їх аналіз і порівняння; інтерпретація ситуації: виділення її ключових чинників – ситуаційних змінних, оцінка ефекту від впливу на ці змінні; узгодження прийомів управління, обраних менеджером, з конкретними умовами з метою максимізації позитивного і мінімізації негативного ефекту.

Є пару основних принципів ситуаційного підходу до управління:

1. Фокус на ситуації: Керівництво повинно орієнтуватися на конкретну ситуацію, щоб вибрати найбільш ефективний підхід до управління.
2. Адаптація до потреб: Керівництво повинно адаптувати свій стиль управління до потреб і вимог ситуації, щоб забезпечити найкращі результати.

3. Гнучкість: Керівництво повинно бути гнучким і готовим до змін, щоб забезпечити ефективне управління в будь-якій ситуації.

4. Комунікація: Керівництво повинно бути відкритим до комунікації з підлеглими, щоб дізнатися про потреби і вимоги ситуації.

5. Самовдосконалення: Керівництво повинно постійно працювати над самовдосконаленням, щоб забезпечити ефективне управління в будь-якій ситуації.

Можна узагальнити наступне:

1. Ситуаційний підхід до управління - це підхід, який дозволяє менеджерам адаптувати свої методи та стратегії до конкретних обставин, що дозволяє підприємству забезпечити ефективність та ефективність управління.

2. Ситуаційний підхід до управління - це підхід, який ставить на перший план конкретні обставини, такі як стиль керівництва, потреби співробітників та інші фактори, що впливають на успішність управління.

3. Хоча ситуаційний підхід до управління може забезпечити ефективність та ефективність управління, він також може вимагати від менеджерів більшої гнучкості та здатності швидко пристосовуватися до змін, що відбуваються в організації.

4. Один з ключових аспектів ситуаційного підходу до управління - це здатність менеджерів знаходити рішення, які відповідають конкретним потребам та обставинам, замість дотримання певного шаблону або підходу.

Список використаних джерел:

1. Славіна Н.А. Ситуаційний аналіз в управління підприємством. ECONOMIC AND LAW PARADIGM OF MODERN SOCIETY, 2016. №1. С.212-217.

2. Шершньова З.Є. Стратегічне управління. Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2004. 699 с.

3. Фролова Г.І. Ситуаційний підхід в сучасній теорії та практиці менеджменту. *Формування ринкових відносин в Україні*: Зб. наук. праць. Київ: НДЕІ, 2002. Вип. 16. С. 146-149.